

Bruxelles, 20. svibnja 2022.
(OR. en)

9348/22

Međuinstitucijski predmet:
2022/0150(NLE)

AELE 23
EEE 24
N 30
ISL 16
FL 16
MI 408
BUDGET 6
ECOFIN 459

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	16. svibnja 2022.
Za:	General Secretariat of the Council
Br. dok. Kom.:	COM(2022) 205 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a u vezi s izmjenom Protokola 31. uz Sporazum o EGP-u o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda i Protokola 32. o financijskim modalitetima provedbe članka 82. (InvestEU)

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2022) 205 final.

Priloženo: COM(2022) 205 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.5.2022.
COM(2022) 205 final

2022/0150 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a u vezi s izmjenom Protokola 31. uz Sporazum o EGP-u o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda i Protokola 32. o financijskim modalitetima provedbe članka 82.

(InvestEU)

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se prijedlog odnosi na odluku kojom se utvrđuje stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a u vezi s predviđenim donošenjem odluke Zajedničkog odbora EGP-a u vezi s izmjenom Protokola 31. uz Sporazum o EGP-u o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda i Protokola 32. o financijskim modalitetima provedbe članka 82

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Sporazum o EGP-u

Sporazumom o Europskom gospodarskom prostoru („Sporazum o EGP-u”) jamče se jednaka prava i obveze na unutarnjem tržištu za građane i gospodarske subjekte u EGP-u. Njime se predviđa uvođenje zakonodavstva EU-a o četiri slobode u svih 30 država EGP-a, a to su države članice EU-a, Norveška, Island i Lihtenštajn. Osim toga, Sporazumom o EGP-u uređuje se suradnja u drugim važnim područjima, kao što su istraživanje i razvoj, obrazovanje, socijalna politika, okoliš, zaštita potrošača, turizam i kultura, koja su zajednički poznata kao „okomite i vodoravne” politike. Sporazum je stupio na snagu 1. siječnja 1994. Europska unija zajedno sa svojim državama članicama stranka je Sporazuma.

2.2. Zajednički odbor EGP-a

Zajednički odbor EGP-a nadležan je za upravljanje Sporazumom o EGP-u. Odbor je forum za razmjenu mišljenja povezanih s funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u. Njegove odluke donose se konsenzusom.

2.3. Predviđeni akt Zajedničkog odbora EGP-a

Zajednički odbor EGP-a treba donijeti odluku Zajedničkog odbora EGP-a („predviđeni akt”) o izmjeni Protokola 31. uz Sporazum o EGP-u o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda i Protokola 32. o financijskim modalitetima provedbe članka 82.

Svrha je predviđenog akta proširiti suradnju ugovornih stranaka Sporazuma o EGP-u kako bi se uključilo sudjelovanje država EFTA-e koje su članice EGP-a u programu InvestEU. Uredba (EU) 2021/523 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. ožujka 2021. o uspostavi programa InvestEU i izmjeni Uredbe (EU) 2015/1017¹ stoga se uključuje u Sporazum o EGP-u.

Budući da Lihtenštajn nije izrazio interes za sudjelovanje u programu InvestEU, nacrt odluke Zajedničkog odbora EGP-a odnosi se stoga samo na Norvešku i Island. Države EFTA-e koje su članice EGP-a također su odlučile da neće sudjelovati u savjetodavnom centru InvestEU te mogu odlučiti sudjelovati u jednom ili više financijskih proizvoda u okviru odjeljka „EU” fonda InvestEU. Kako bi se omogućio odgovarajući financijski doprinos država EFTA-e koje su članice EGP-a, taj se doprinos temelji na profilu rizika financijskih proizvoda u kojima one odluču sudjelovati. Doprinos država EFTA-e koje su članice EGP-a uvećava jamstvo EU-a.

Za potrebe izračuna financijskog doprinosa država EFTA-e koje su članice EGP-a fondu InvestEU, faktor proporcionalnosti iz članka 82. stavka 1. Sporazuma o EGP-u za proračunske linije možda ne odražava točno udio sudjelovanja u fondu InvestEU putem

¹ SL L 107, 26.3.2021., str. 30.–89.

relevantnih financijskih proizvoda. Stoga u skladu s člankom 8. Protokola 32. države EFTA-e sklapaju sporazume o doprinosu s EU-om, koji zastupa Komisija. S obzirom na to da se financijski doprinos ostvaruje putem odabranih financijskih proizvoda, iznosi financijskog doprinosa država EFTA-e jamstvu EU-a, uvjeti upotrebe tog doprinosa, učestalost i iznosi plaćanja doprinosa te pravila za povrat neiskorištenih sredstava i prihoda državama EFTA-e moraju se utvrditi u sporazumima o doprinosu.

U skladu s proračunskom politikom EU-a u aktivnostima EU-a može se sudjelovati tek kad je plaćen odgovarajući financijski doprinos. Međutim, plaćanje se izvršava nakon što se donese ovaj nacrt odluke Vijeća te nakon što se državama EFTA-e koje su članice EGP-a dostavi poziv EU-a za sredstva koji raspisuje Europska komisija.

Kako bi se premostilo razdoblje od 1. siječnja 2022. do primanja odgovarajućeg plaćanja, nacrt odluke Zajedničkog odbora EGP-a primjenjuje se retroaktivno od 1. siječnja 2022. Retroaktivnost ne utječe na prava i obveze predmetnih osoba te je u skladu s načelom opravdanih očekivanja.

Predviđeni akt postat će obvezujući za stranke u skladu s člancima 103. i 104. Sporazuma o EGP-u.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Komisija Vijeću na donošenje podnosi nacrt odluke Zajedničkog odbora EGP-a koji predstavlja stajalište Unije. Komisija se nada da će ga moći što prije iznijeti u Zajedničkom odboru EGP-a.

Sadržaj i priroda nacrta priložene odluke Zajedničkog odbora EGP-a nadilaze puke tehničke prilagodbe u smislu članka 1. stavka 3. Uredbe Vijeća br. 2894/94. Stoga Vijeće utvrđuje stajalište Unije.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”².

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Zajednički odbor EGP-a tijelo je osnovano na temelju sporazuma, i to Sporazuma o EGP-u. Akt koji Zajednički odbor EGP-a treba donijeti akt je koji proizvodi pravne učinke. Predviđeni akt bit će obvezujući na temelju međunarodnog prava u skladu s člancima 103. i 104. Sporazuma o EGP-u.

Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir Sporazuma o EGP-u. Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a u vezi s člankom 1. stavkom 3. Uredbe Vijeća br. 2894/94 o rješenjima za provedbu Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

U pogledu predviđenog akta kojim se istovremeno želi postići više ciljeva ili koji ima više elemenata, koji su neodvojivo povezani, a nijedan nije sporedan u odnosu na druge, materijalna pravna osnova odluke na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a iznimno se mora temeljiti na različitim odgovarajućim pravnim osnovama.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Materijalna pravna osnova predložene odluke odgovara materijalnoj pravnoj osnovi pravnog akta koji se njome uključuje u Sporazum o EGP-u.

„Program InvestEU” temelji se na glavama UFEU-a „Industrija” i „Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija” (članak 173. i članak 175. treći stavak).

Stoga materijalnu pravnu osnovu predložene odluke čine sljedeće odredbe: članak 173. i članak 175. treći stavak UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova za predloženu odluku trebali bi biti članak 173. i stavak 175. treći stavak UFEU-a u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a i člankom 1. stavkom 3. Uredbe Vijeća br. 2894/94 o rješenjima za provedbu Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru.

² Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka protiv Vijeća, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, t. 61.–64.

5. UTJECAJ NA PRORAČUN

Norveška i Island financijski doprinose proračunu Unije. Točan iznos utvrdit će se u skladu s odredbama Sporazuma o EGP-u čim se donese ovaj nacrt odluke Vijeća.

6. OBJAVA PREDVIĐENOG AKTA

Budući da će se aktom Zajedničkog odbora EGP-a izmijeniti Protokol 31. uz Sporazum o EGP-u o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda i Protokol 32. o financijskim modalitetima provedbe članka 82., primjereno ga je nakon donošenja objaviti u *Službenom listu Europske unije*.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a u vezi s izmjenom Protokola 31. uz Sporazum o EGP-u o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda i Protokola 32. o financijskim modalitetima provedbe članka 82.

(InvestEU)

(Tekst značajan za EGP)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 173. i članak 175. treći stavak, u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 2894/94 od 28. studenoga 1994. o rješenjima za provedbu Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru³, a posebno njezin članak 1. stavak 3.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru⁴ („Sporazum o EGP-u”) stupio je na snagu 1. siječnja 1994.
- (2) Na temelju članka 98. Sporazuma o EGP-u Zajednički odbor EGP-a može odlučiti izmijeniti, među ostalim, Protokol 31. uz Sporazum o EGP-u o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda i Protokol 32. o financijskim modalitetima provedbe članka 82.
- (3) Uredba (EU) 2021/523 Europskog parlamenta i Vijeća⁵ treba se uključiti u Sporazum o EGP-u.

³ SL L 305, 30.11.1994., str. 6.–8.

⁴ SL L 1, 3.1.1994., str. 3.

⁵ Uredba (EU) 2021/523 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. ožujka 2021. o uspostavi programa InvestEU i izmjeni Uredbe (EU) 2015/1017, SL L 107, 26.3.2021., str. 30.–89.

- (4) Protokol 31. (o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda) i Protokol 32. (o financijskim modalitetima provedbe članka 82.) uz Sporazum o EGP-u trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (5) Stajalište Unije u Zajedničkom odboru EGP-a trebalo bi se temeljiti na nacrtu odluke Zajedničkog odbora EGP-a utvrđenom u Prilogu ovoj Odluci,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje u ime Unije treba zauzeti u okviru Zajedničkog odbora EGP-a o predloženoj izmjeni Protokola 31. (o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda) i Protokola 32. (o financijskim modalitetima provedbe članka 82.) uz Sporazum o EGP-u temelji se na nacrtu odluke Zajedničkog odbora EGP-a priloženom ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*